

s.remissvar@regeringskansliet.se

Kopia till

s.sof@regeringskansliet.se

Beslut

Datum 2024-03-11

Dnr SI 2023:9603

Sida 1 (2)

Yttrande över SOU 2023:66 För barn och unga i samhällsvård

Regeringskansliets diarienummer: S2023/03032

Skolinspektionen har beretts möjlighet att yttra sig över ovan nämnda betänkande av utredningen *För barn och unga i samhällsvård*. Betänkandet är mycket omfattande. Ett av drygt hundra lagförslag handlar om en obligatorisk kunskapsbedömning. Förslaget innebär att Skolinspektionen får ett tillsynsansvar för den.

Skolinspektionen yttrar sig här endast över den del av betänkandet som berör obligatorisk kunskapsbedömning av barn och unga i samhällsvård.

Förslag 10.5.2 Obligatorisk kunskapsbedömning av barn och unga i samhällsvård

En obligatorisk kunskapsbedömning av barn och elever kan vara till gagn för barn och unga i samhällsvård, då en samlat grepp saknas kring den speciella situation som det kan innebära att som barn eller ung omhändertas av samhället. Deras skolgång och utbildning blir ofta lidande vid många byten av skola. Skolinspektionen tar inte ställning i sak till förslaget i dess nuvarande utformning. Om förslaget bereds vidare finns det anledning att uppmärksamma några aspekter, vilka vi beskriver nedan.

Skolinspektionen vill understryka vikten av att kunskapsbedömningen i den fortsatta beredningen sätts i sitt sammanhang med övriga bestämmelser kring skolans ansvar för att ge elever ledning, stimulans och det stöd som de behöver. Bestämmelserna kan behöva samordnas så att det blir tydligt hur de avses komplettera varandra.

Ett exempel på behov av samordning är att det redan idag ska användas nationella kartläggningsmaterial för att kartlägga elevernas språkliga medvetenhet och matematiska tänkande i förskoleklassen.¹ Materialet ska användas under höstterminen i förskoleklassen.² Detta är ett av momenten i garantin för tidiga stödsatser. Om det utifrån användning av detta kartläggningsmaterial finns en indikation på att eleven inte kommer att

¹ 8 kap. 2 § skolförordningen (2011:185)

² 3 och 5 §§, Skolverkets föreskrifter om obligatoriska nationella kartläggningsmaterial i språklig medvetenhet och i matematiskt tänkande i förskoleklass, SKOLF5 2019:16

uppfylla kriterierna för bedömning av kunskaper för årskurs 1 och 3 i svenska, svenska som andraspråk eller matematik ska det göras en särskild bedömning av elevens kunskapsutveckling.³ Då förslaget om en särskild kunskapsbedömning anger att kartläggningen ska göras redan på höstterminen i förskoleklassen anser Skolinspektionen att den fortsatta beredningen ytterligare bör utreda behovet av att därtill ha den föreslagna kunskapsbedömningen, i vart fall i svenska, svenska som andraspråk och matematik, när skolplikten inträder.

Förslaget innebär vidare att Skolverket och SPSM bör ges i uppdrag av regeringen att ta fram allmänna råd och stödmaterial. Om detaljer kring kunskapsbedömningen endast regleras i allmänna råd och andra stöddokument kan det dock komma att innebära svårigheter för Skolinspektionens tillsyn. Dessutom försvåras Skolinspektionens möjlighet att formulera tydliga och precisa åtgärder som huvudmän som uppvisar brister ska vidta utifrån den föreslagna, allmänt hållna, lagtexten⁴. I det fortsatta lagstiftningsarbetet bör det därför övervägas om bestämmelsen kan göras mer precis.

Vidare gör myndigheten den bedömningen att om förslaget införs kommer det kräva insatser för att säkerställa att det implementeras på ett genomtänkt sätt för att önskade effekter ska uppnås.

Skolinspektionen noterar slutligen att det i konsekvensbedömningen av detta förslag saknas resonemang om vad arbetsuppgifterna kan ha för konsekvens för lärarnas och annan personals administrativa uppdrag.

I ärendets slutliga handläggning har jurist Kajsa Borgmalm, rättsenheten samt chef med särskilda uppgifter Maria Sundkvist, avdelningen för verksamhetsstöd och juridik deltagit.

Torun Rudin
Stabschef

Camilla Hangård
föredragande

³ 3 kap. 4 § st. 1 skollagen (2010:800)

⁴ Jfr HFD 2020 ref. 28